

Mobil na Vianoce? Od akého veku?

Marek Lichtner

Milí rodičia,

blížia sa Vianoce a takmer každé dieťa, ktoré ho ešte nemá, po ňom túži. Predpokladám, že väčšine z Vás s tým pílí uši, že by ho už konečne chcelo. Pár rokov sa už zaoberám témou techniky a jej vplyvu na deti a môj známy ma poprosil, či by som mu k tejto téme nedal nejaké informácie. Tak som mu napísal nasledovný mail. Potom som si ale uvedomil, že by to mohlo byť zaujímavé aj pre iných rodičov, tak som ten text mierne upravil, odstránil osobné veci a ponúkam ho aj ostatným.

Poznámka: Tento článok vyjadruje môj osobný názor a nie je oficiálnym stanoviskom školy na túto tému.

Ahoj,

ako som Ti sľúbil, posielam Ti pár odkazov na tému "vplyvu techniky, počítačov, mobilov na fyzické a duševné zdravie detí".

Existujú výskumy, ktoré tvrdia, že používanie mobilov môže spôsobovať rôzne zdravotné riziká (napr: [rakovinu štítnej žľazy \(nemecky\)](#), [poruchy spánku](#), [depresie a metabolizmu mozgu](#) alebo [môže zhoršovať pamäť](#)). U detí je toto riziko vyššie, pretože detské telo rastie.

Česká televízia nedávno odvysielala dokumentárny film "**Plný signál**", kde okrem iného zazneli aj tieto fakty:

- deti, ktoré začnú používať mobil pred 20 rokmi majú 5x väčšiu šancu, že dostanú rakovinu mozgu,
- mobil je omnoho nebezpečnejší pre deti ako pre dospelých,
- ak je dieťa vystavené 1 minútu nízkemu žiareniu z mobilu, aktivita jeho mozgu sa zmení na celú hodinu,
- prvýkrát v histórii ľudstva je rakovina mozgu na prvom mieste ako príčina rakoviny u detí do 18 rokov.

Tento film sa dá pozrieť online na <http://www.youtube.com/watch?v=s9O6UvauGTo>

Ďalšie informácie môžeš nájsť napríklad tu <http://elektromagnetickepole.cz/>

Niektoré krajiny si uvedomujú, že používanie mobilných technológií môže spôsobovať určité zdravotné riziká a preto napríklad vo Francúzku podali [návrh zákona zakazujúci reklamu na mobily pre deti do 12 rokov](#), [fínsky jadrový úrad](#)

[varuje, že deti by mali používať mobily čo najmenej](#) a [Rada Európy odporúča zakázať používanie mobilných telefónov a wifi sietí v školách](#). A to píšem len o vplyvoch na fyzické telo dieťaťa a nie to, čo to robí s duševným svetom detí, čo to robí s ich kreativitou atď. O tom možno niekedy nabudúce.

Je mi jasné, že k tejto dobe mobily patria a deti to fascinuje. A nie je možné ich od toho úplne ochrániť. Najmä ak aj my ako rodičia používame mobily, je ťažké vysvetliť deťom, že ja môžem mať mobil, ale ty nie.

Keď sa ale pozriem na dieťa, čo v skutočnosti chce, ono nechce mobil. Ono sa chce na telefóne hrať (keď hovorím o deťoch do 4-6. triedy). Štvrták si nenasadne k telefónu a nemá chuť "pokecať" si so spolužiakom, ako sa dnes mal a čo robil ;-). Ak by chcel niečo robiť so spolužiakom, tak ísť k nemu a hrať sa s ním, ale nepotrebuje s ním rozprávať cez telefón. Až s príchodom puberty vzniká potreba komunikácie s rovesníkmi. Preto mobil na prvom stupni nemá pre dieťa žiadny praktický význam. S výnimkou "statusu". Dieťa potrebuje ukázať pred spolužiakmi, že "ono už má mobil". Otázkou je, či toto má byť dôvod na vlastnenie mobilu.

Sto percentné dôkazy škodlivosti mobilov zatiaľ nie sú. Tak isto sa zatiaľ nestalo, že by telefonujúci človek išiel po ulici a zrazu padol mŕtvy. Otázka je, či na niečo také čakať alebo byť v týchto veciach pre istotu opatrný (vedci si tiež kedysi tvrdili, že azbest je neškodný, lebo na to nie sú vedecké dôkazy). Časť odborníkov tvrdí, že mobily nie sú zdraviu nebezpečné, iná časť zase tvrdí, že sú (pri tom sa treba pozrieť aj na to, kto výskum financoval, ak výrobcovia mobilov alebo mobilní operátori, asi by som o neustrannosti daného výskumu mal isté pochybnosti).

Odborníci sa rôznia v tom, kedy by dieťa mohlo dostať mobil. Začína sa to od 12 roku a niektorí odporúčajú až po 20 roku. Aj keď to môže byť zo zdravotného hľadiska to najbezpečnejšie, asi ťažko by sme docielili, aby dieťa dostalo prvý mobil až ako dvadsaťročný ;-). Vo všeobecnosti sa dá ale povedať, čím neskôr ho dostane, tým je to lepšie a bezpečnejšie pre jeho zdravie.

Veľký problém je, ak v jeho triede polovica detí už mobil má a druhá nie. Potom tie deti bez mobilu sa cítia horšie. Preto by bolo dobré, keby rodičia v rámci jednej triedy spolu o tejto veci komunikovali a dohodli sa na spoločnom postupe.

Film: Konzumujúce deti, komercializácia detstva

Pozrite si šokujúci dokument o tom, aké marketingové stratégie využíva reklamný priemysel na to, aby z vašich detí vytvoril konzumentov závislých na svojich produktoch, kde jediným cieľom je maximalizácia zisku, bez ohľadu na čokoľvek, napríklad aj bez ohľadu na fyzické a duševné zdravie detí.

Z mnohých dôležitých tvrdení z tohto filmu vyberám aspoň dve, ktoré potvrdzujú správnosť a oprávnenosť pedagogických postupov a odporúčaní waldorfskej pedagogiky:

*“Neexistujú žiadne vedecké dôkazy, že pozeraním náučných programov sa deti do dva a pol roka niečo naučia, práve naopak. **Deti pozerajúce rôzne vzdelávacie programy majú chudobnejšiu slovnú zásobu, problémy s učením a čím viac pozerajú TV, tým viac majú rôzne poruchy pozornosti.** Najdôležitejšie pre zdravý fyzický, duševný a mentálny vývoj detí v prvých dvoch rokoch života je po prvé osobný, intímny vzťah s matkou, sociálna interakcia s ostatnými ľuďmi a po druhé manipulácia reálneho fyzického prostredia. Napríklad stávanie s kockami, je tým najlepším vzdelávacím programom, omnoho lepším ako ten najlepší počítačový vzdelávací softvér.”*

*“Americká pediatrika publikovala štúdiu, v ktorej zistila, že komerčné médiá radikálne menia spôsob, akým sa deti hrajú. Štúdia zistila, že hoci slobodná, neohraničená hra je esenciálna pre poznávacie, fyzické, sociálne a emocionálne dobro detí, množstvo času, ktoré 6 až 8 ročné deti strávia kreatívnou hrou v poslednom desaťročí dramaticky ubúda. **U 9 až 12 ročných detí kreatívna hra dokonca ustúpila o šokujúcich 94%.** Treba si uvedomiť, že kreatívna hra je základom učenia, kritického myslenia, riešenia problémov, schopnosti súcitiť. Pričom kreatívna hra nie je to, keď deti opakujú to, čo videli, že robí v TV ich obľúbená televízna postava.”*

Viac informácií sa dozviete v nasledujúcom filme. Aj keď Európa na tom ešte nie je tak zle ako U.S., musíme zabrániť korporáciám a reklamnému priemyslu spôsobiť takýto morálny a hodnotový úpadok detí, ktorého trend môžeme pozorovať, aby to o pár rokov u nás nevyzeralo podobne...

Viac informácií o filme nájdete tu:

- <http://www.consumingkids.com>
- <http://www.mediaed.org/cgi-bin/commerce.cgi?preadd=action&key=134>
- <http://www.imdb.com/title/tt1337599/>

Prevzaté z waldorfskaskola.sk